

Slovenija in svetla habsburška hiša.

(Ob smrti nadvojvode Viljema. — Spisal dr. Fr. L.)

Pred kratkim je zadela našo vladarsko rodbino huda nesreča. Blagi nadvojvoda Viljem, sin nadvojvode Karola, slavnega avstrijskega maršala in zmagovalca Napoleonovega, je umrl dné 29. mal. srpana v Badenu na Nižje-Avstrijskem. Ko je dopoldne jahal, splasil se mu je konj; nadvojvoda je padel, in ker je imel še jedno nogo v stremenu, vlekel ga je nekaj časa konj s seboj. Svetli gospod se je pobil in izgubil zavest. Ko se je zavedel, prejel je svete zakramente za umirajoče in potem umrl ob 6. uri. Žalostna je taka smrt za moža, ki je bil večkrat v ognju, v mnogih smrtnih nevarnostih, in je srečno prebil najhujše težave. Skoro doma pa, na prijetnem in zabavnem izprehodu zgrabi ga neizprosna smrt! Živahen in močen opomin je ta nesreča za nas, da pomnimo: „Ne veste ne ure ne dneva.“

Prav zaradi tega nesrečnega dogodka je tem obilneje žalovala vsa Avstrija in kazala odkritosrčno sočutje s svojo vzvišeno vladarsko rodbino.

Tudi Slovence je pretresla ta novica; saj smo poznali od raznih ugodnih strani pokojnika. Vojaki so čislali pokojnikovo prijaznost in dobrosrčnost — prirojene kreposti naše avstrijske vladarske hiše. Zatorej gotovo ustrezamo svojim čitateljem in ravnamo po namenih našega domoljubnega lista, ako povemo nekaj besed o pokojnikovem življenju. S tem se nam ponuja tudi lepa prilika, da rečemo splošno besedo o razmerju naše mile Slovenije do svetle avstrijske vladarske hiše.

Nadvojvoda Viljem se je rodil dné 21. malega travna l. 1827. na Dunaju. Njegova vzgoja je bila jako skrbna, temeljita in pobožna. Že zgodaj je kazal veliko veselje in nadarjenost za računostne in naravoslovne vede, kakor bi bil ustvarjen za topničarstvo. V tej stroki se je izobrazil za strokovnjaka prve vrste. Dné 11. vinotoka l. 1845. je vstopil kot vitez v nemški red in s tem seveda prevzel tudi redovne dolžnosti. Kmalu je postal pomočnik velikemu mojstru ali načel-

niku vsega nemškega reda, nadvojvodi Maksimilijanu. Dve leti pozneje postane generalni major in dobi poveljništvo topničarske brigade na Dunaju. Ko je bila l. 1848. in 1849. vojska na Laškem, udeleževal se je hrabro bojov tudi Viljem. Deloval je potem na raznih straneh za izboljšanje avstrijskega topničarstva in si pridobil za to stroko veliko neprecenljivih zaslug. L. 1853. je bil že maršalski poročnik in deloval v najvišjem vojnem poveljništvu. V laški vojski l. 1859. je slavno po-

sloval pri topničarstvu, potem bil v raznih vojaških poslih. Leta 1862. je bil celó guverner nemške trdnjave Moguncije. Leta 1863. pa postane veliki mojster nemškega reda, kar je ostal do smrti. Pri vojni se je neprestano trudil za topničarstvo in dobil zato visoke odlike. Bil je v nesrečni bitki pri Kraljevem gradu, kjer ga je ranila svinčenka. Trudil se je z največjim pogumom, da se je naša vojna po izgubljeni bitki varno vračala z bojišča. Postal je feldcajmajster, prevzel poveljništvo deželne brambe, a

Nadvojvoda Viljem.